

Gdańsk, 14.02.2023 r.

Dr hab. Hanna Dys  
Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku  
ul. Łąkowa 1-2  
80-743 Gdańsk

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym dr Daniela Prajznera, w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie instrumentalistyka.

**Zlecniodawca Recenzji:**

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, Postanowienie Rady do Spraw Dyscypliny – sztuki muzyczne z dn. 21.11.2022 r., nr 8/2022, podpisane przez Jego Magnificencję Rektora prof. dr hab. Wojciecha Widłaka, informujące o wyznaczeniu mnie na recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym dr Daniela Prajznera, w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie Instrumentalistyka. Do wyżej wymienionego pisma została dołączona przez habilitanta dokumentacja, która zawiera:

1. Wniosek do Rady Doskonałości Naukowej (19.07.22 r.)
2. Dane wnioskodawcy
3. Kserokopię dyplomu doktora sztuki w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej Instrumentalistyka (2017 r.)
4. Autoreferat
5. Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny
6. Zeskanowane oświadczenia współwykonawców dzieła artystycznego
7. Dzieło artystyczne zapisane płycie CD pt. *déjà vu* (prod. Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie; AMKP030; wyd. Honewit Jacek Wawro; ISBN 978-83-67055-07-9) Daniel Prajzner – organy, jako główne dzieło artystyczne na podstawie artykułu nr 16 ust. 2 pkt. 1.

## Podstawowe dane o Habilitancie

Dr Daniel Prajzner urodził się [REDACTED]. W 1999 roku ukończył naukę w Metropolitalnym Studium Organistowskim w Przemyślu, a w 2003 roku Państwowe Liceum Muzyczne im. Artura Malawskiego również w Przemyślu. Następnie habilitant podjął studia muzyczne w Akademii Muzycznej w Krakowie na Wydziale Instrumentalnym, które ukończył w 2008 roku. W tym samym roku otrzymał kwalifikacje do pracy pedagogicznej. Daniel Prajzner uzupełniał wykształcenie w Conservatorium van Amsterdam, gdzie w 2010 roku otrzymał tytuł magistra. Habilitant od 2007 roku pracuje w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. Artura Malawskiego w Przemyślu (przeszedł wszystkie szczeble awansu zawodowego). Pracę w Akademii Muzycznej w Krakowie rozpoczął również w 2007 roku, a obecnie pracuje na stanowisku adiunkta. W roku 2008 rozpoczął pracę w Salezjańskim Studium Organistowskim w Przemyślu, gdzie pełni funkcję prezesa zarządu fundacji. W latach 2019-21 pełnił funkcje wicedyrektora przy Międzyuczelnianym Instytucie Muzyki Kościelnej w Krakowie.

## Ocena Autoreferatu

Dr Daniel Prajzner na wstępie w punktach podaje informacje o zdobytym wykształceniu, kolejnych szczeblach edukacji oraz awansach zawodowych, a także o dotychczasowym zatrudnieniu. Kolejną część autoreferatu stanowi opis dzieła artystycznego, ostatnią wypełnia opis działalności artystycznej, naukowej oraz dydaktycznej.

W kręgu zainteresowań habilitanta od wielu lat znajduje się tematyka intertekstualności oraz nawiązywania kompozytorów do dawnych stylów, związku tekstów z muzyką, a także łączenia form i gatunków z przeszłości z teraźniejszym językiem muzycznym. Zainteresowania te, będące twórczymi poszukiwaniami, zaowocowały koncepcją powstania oryginalnej i ciekawej płyty zatytułowanej intrygująco *déjà vu*. Myślą przewodnią dzieła artystycznego jest pastisz - biorąc pod uwagę wieloletnie zainteresowania habilitanta tematyką intertekstualności - został dobrany w sposób przemyślany, świadomy i jest wynikiem jego artystycznych poszukiwań. W autoreferacie Dr Prajzner szczegółowo opisuje proces powstawania koncepcji płyty, który rozpoczął od zbadania odpowiedniego repertuaru - dzieł od XVIII do XXI wieku. W wyniku poszukiwań twórczych habilitant wyłonił postacie czterech kompozytorów – Bacha, Haendla, Mozarta oraz Beethovena, których twórczość stała się inspiracją dla późniejszych kompozytorów. Do nagrania zostały wybrane



dzieła takich autorów jak: J.L. Krebs, J. Walther, M. Reger, A.F. Hesse, S. Karg-Elert, Z. Gárdonyi oraz tworzących obecnie i związanych z Krakowem kompozytorów - J. H. Batora oraz R. Stivriny. W autoreferacie znajdziemy opis i analizę zarejestrowanych utworów pod kątem budowy, stylistyki, sposobów nawiązania poszczególnych dzieł do twórców poprzednich epok na zasadzie pastiszu, transkrypcji oraz persyflażu. Nie brakuje również refleksji dotyczących aspektów wykonawczych – technicznych, jak i artykulacji, agogiki, registracji, operowania czasem muzycznym w akustyce kościoła.

Habilitant daje się poznać jako osoba niezwykle zaangażowana w proces twórczy dzieła artystycznego, a decyzje odnośnie interpretacji oraz wykonania zostały głęboko przemyślane i konsekwentnie zrealizowane.

### **Ocena dorobku artystycznego i dydaktycznego**

Doktor Prajzner wykazał dokumentację obejmującą jego działalność artystyczną, dydaktyczną i naukową w latach 2000-2017 (przed otrzymaniem stopnia doktora) oraz w latach 2017-2022 (po uzyskaniu stopnia doktora). W tym czasie habilitant zaprezentował się na wielu scenach koncertowych w Polsce i za granicą w ramach festiwali i cykli koncertowych (Niemcy, Holandia, Rosja, Białoruś, Litwa, Norwegia, Włochy, Japonia) zarówno jako solista jak i kameralista. Od roku 2000 do roku 2022 wykonał łącznie 128 koncertów. Na ich programy złożyły się bardzo różnorodne stylistycznie dzieła muzyki dawnej – D. Buxtehudego, G. Boehma, J.G. Walthera, G. Muffata, J.P. Sweelincka, G. Frescobaldiego, D. Zippolego. Liczną reprezentację stanowią dzieła J.S. Bacha (większe formy, takie jak passacaglia, preludia i fugi, chorały lipskie, schueblerowskie, Orgelbuechlein, sonaty triowe), a także F. Mendelssohna, R. Schumanna, F. Liszta, W.A. Mozarta, M. Surzyńskiego, M. Durufle, L. Vierne, M. Dupre. Dr Prajzner był również bardzo aktywny na polu muzyki kameralnej występując w różnych składach – z chórami, orkiestrami, a także w innych składach z bardzo różnorodnym repertuarem (m.in. realizacja basu cyfrowanego w dziełach wokально-instrumentalnych – m.in. J.S. Bacha, G.F. Haendla, W.A. Mozarta, stała współpraca z trębaczem Tomaszem Ślusarczykiem oraz sopranistką Patrycją Krzeszowską-Kubit).

Po uzyskaniu stopnia doktora wykonał w sumie 53 koncertów, z czego większą część stanowią koncerty kameralne w Polsce, a także na Ukrainie, gdzie oprócz repertuaru kameralnego wykonał również utwory solowe. Na koncertach prezentował dzieła różnorodne stylistycznie od muzyki dawnej po muzykę XXI wieku. W centrum znajdują się dzieła J.S. Bacha – zarówno chorały, jak i preludia i fugi. Silną reprezentację repertuarową tworzą dzieła twórców romantycznych takich jak:



A. F. Hesse, F. Liszt, F. Mendelssohn-Bartholdy, J. Brahms oraz M. Reger, S. Karg-Elert, A. Guilmant. W przedstawionej dokumentacji niewiele znajdziemy natomiast utworów polskich twórców, a także z repertuaru dawnej muzyki francuskiej oraz dzieł XX i XXI wieku. W programach z lat 2011-2022 często powtarzają się te same utwory twórców takich jak np. Buxtehude, Boehm, Bach, Muffat.

W swoim dorobku habilitant posiada nagrania 2 CD - dzieło artystyczne będące podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (płyta *déjà vu*) oraz dzieło artystyczne zrealizowane na potrzeby doktoratu obecne dostępne na serwisach streamingowych, a także 4 nagrania z koncertów „na żywo”, dostępne na kanale youtube.

### **Działalność organizacyjna**

Ważną pozycją działalności habilitanta jest koordynacja szeregu wydarzeń muzycznych zarówno w macierzystej uczelni, jak i w krakowskich kościołach (koncerty uczniów, studentów klas organów z całej Polski – m.in. w kościele misjonarzy bł. Anieli Salawy, w kościele pw. Św. Józefa). Jego działalność organizacyjna obejmuje również rodzime miasto Przemyśl, gdzie był współorganizatorem koncepcji programowych festiwali organowych, a także współorganizatorem konkursów muzycznych.

Daniel Prajzner aktywnie działa na polu projektów organologicznych organizowanych przez Organowe Koło Naukowe Zecer. Jest również pomysłodawcą cennej inicjatywy - odbywających się co roku sesji naukowych zatytułowanych *Metodologia warsztatu badawczego organisty w aspekcie naukowej tradycji dawnej i nowej*. Habilitant jest obecnie zaangażowany w istotny dla polskiej organistyki projekt naukowo-badawczy: *Inwentaryzacja i merytoryczne opracowanie zbiorów biblioteki Salezjańskiej Szkoły Organistowskiej w Przemyślu (1916–1963)*.

Daniel Prajzner nadzorował również powstanie dzieła artystycznego *Ludwig van/ludwig Fun Renāte Stivriņy* i jego prawykonanie, a także nagranie płyty CD pt. *Cantate Domino in letitia 4. Polska solowa muzyka organowa na okres Adwentu* w ramach współpracy z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.

### **Działalność naukowa i dydaktyczna**

Habilitant jest redaktorem naczelnym periodyku *Czasopismo naukowe Salezjańskiej Szkoły Organistowskiej w Przemyślu* rocznik I (2021), a także współautorem *Katalogu biblioteki Salezjańskiej Szkoły Organistowskiej w Przemyślu (1916–1963)*. Brał udział w projekcie badawczym w ramach zadań związanych z rozwojem młodych naukowców oraz

uczestników studiów doktoranckich pt. *Sztuka rejestracji utworów organowych Maksa Regera inspirowanych niemiecką pieśnią kościelną*. Habilitant wygłosił również szereg wykładów podczas konferencji oraz sesji naukowych, w kraju i za granicą (m.in. Holandia, Białoruś, Kraków, Zamość). Tematyka wystąpień dotyczyła m. in. zagadnień z zakresu organmistrzostwa, dydaktyki oraz interpretacji dzieł organowych w kontekście rozwoju budownictwa organowego.

Do istotnych osiągnięć naukowych należy z pewnością koordynacja międzynarodowego projektu - translokacji organów firmy Flentrop Orgelbouw do kościoła pw. bł. A. Salawy w Krakowie (2014–2015). Obecnie habilitant jest zaangażowany w renowację i częściową rekonstrukcję organów firmy Otto Rieger z 1925 roku znajdujących się w kościele salezjanów pw. św. Józefa w Przemyślu.

Działalność dydaktyczna habilitanta rozpoczął w 2007 roku jako nauczyciel w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. A. Maławskiego w Przemyślu, gdzie prowadzi klasę organów, a także jest akompaniatorem. Jego absolwenci często kontynuują studia muzyczne wybierając specjalność organy. Dr Prajzner jest zatrudniony w swojej macierzystej uczelni na Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie od 2007 roku. W ciągu ostatnich lat prowadził zajęcia z następujących przedmiotów: organy, organy dodatkowe, gra liturgiczna, praktyka liturgiczna, kameralistyka, bas cyfrowany.

Do sukcesów pedagogicznych habilitanta należą nagrody studentów na konkursach (Poznań, Łódź, Kraków, a także za granicą - Włochy). W latach 2017-2021 był promotorem 2 prac magisterskich oraz recenzentem 5 prac magisterskich. Habilitant jest również współautorem programów studiów I i II stopnia dla kierunku Muzyka Kościelna na wydziale Twórczości Interpretacji i Edukacji Muzycznej Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie.

Wielokrotnie uczestniczył w pracach jury konkursów dla uczniów i studentów (m. in. Kraków, Poznań, Wrocław, Pasłęk).

### **Ocena dzieła muzycznego**

Dr Daniel Prajzner jako szczególne osiągnięcie wskazał płytę *déjà vu*, wydaną przez Akademię Muzyczną im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie; (AMKP030; wyd. Honewit Jacek Wawro). Nagranie zostało zrealizowane w 2020 oraz 2022 roku w kościele pw. Bł. Anieli Salawy w Krakowie.

#### Wykonawcy:

Daniel Prajzner – organy,

Airis String Quartet:

Aleksandra Czajor-Kowalska – I skrzypce, Grażyna Zubik – II skrzypce, Malwina Tkaczyk –



altówka, Mateusz Mańka – wiolonczela

Na płycie znajdują się następujące utwory:

- 1) Henryk Jan Botor (1960–) - *Koncert organowy „Hommage a Haendel”*, cz. I, II, IV,
- 2) Johann Ludwig Krebs (1713–1780) - *Preludium i fuga C-dur* Krebs-WV 400,
- 3) Johann Sebastian Bach (1685–1750), Max Reger (1873–1916) - *Inwencja B-dur* BWV 785,
- 4) Johann Gottfried Walther (1684–1748) - *Fuga F-dur* LV 124,
- 5) Sigfrid Karg-Elert (1877–1933) - *Fantazja* op. 101 nr 9,
- 6) Adolf Friedrich Hesse (1809–1863) - *Preludium i fuga d-moll*,
- 7) Zsolt Gárdonyi (1946–) - *Mozart Changes*,
- 8) Renāte Stivrina (1985–) - *Ludwig van/ludwig Fun*

Habilitant do zarejestrowania płyty *déjà vu* wybrał organy znakomitej firmy holenderskiej Dirka Andriesa Flentroppa z 1956 roku. Instrument od 2015 roku znajduje się w kościele pw. Bł. Anieli Salawy w Krakowie i jest doskonale znany habilitantowi, gdyż był on odpowiedzialny za jego translokację do Polski, a także pracował jako organista w tejże parafii. Organy, choć niewielkich rozmiarów (2 manualy z pedałem, 24 głosy) posiadają interesującą dyspozycję i wydają się być trafionym w kontekście dobranego repertuaru wyborem. Do płyty została dołączona książeczka, w której znajdują się m.in. wartościowe informacje na temat wykonywanych utworów.

Temat pastiszu wydaje się być ciekawym i inspirującym zagadnieniem, bowiem od zarania dziejów kompozytorzy wzorowali się na swoich poprzednikach, naśladowali cechy charakterystyczne ich stylu, sięgali po pomysły melodyczno-harmoniczne lub też parodiowali ich styl, i z pewnością w literaturze organowej znaleźć można wiele przykładów tego gatunku. W pierwszym zetknięciu z płytą dobrany repertuar może sprawiać wrażenie przypadkowo zestawionego, ale po zaznajomieniu się z koncepcją autora, którego celem było pokazanie pastiszu w jak najszerszym kontekście, na bazie repertuaru z różnych epok – koncepcja ta nabiera bardzo logicznego sensu. Wybrane utwory pokazują rozmaite oblicza nawiązań stylistycznych kompozytorów i tym samym różnorodność gatunku jakim jest pastisz. Habilitant opierając się na wiedzy naukowej dokonał podziału gatunku na 3 kategorie - pastisz bezpośredni (Krebs, Walther), pośredni (Karg-Elert, Botor) transkrypcja na organy z uzupełnieniem utworu (Reger, Hesse) oraz parodia szlachetna (Gárdonyi, Stivrina).



Grę dr Prajznera cechuje wysoki poziom artystyczny, a zaprezentowany repertuar ukazuje go jako dojrzałego artystę - solistę i kameralistę. Znakomity warsztat, pewność gry, czytelność przekazu, muzykalność sprawiają, że płyty słucha się z ogromną przyjemnością.

3-częściowy *Koncert organowy Hommage a Haendel* Henryka Jana Batora, który otwiera krążek, jest doskonałym przykładem odwołania się do stylistyki Haendla i wyrazem szacunku kompozytora do twórczości mistrza. Utwór wykonany został z polotem, z uwzględnieniem naśladowanej barokowej stylistyki, klarownej artykulacji, a współpraca z zespołem Airis String Quartet jest bardzo spójna. Obecność na płycie dzieła ucznia Bacha - Johanna Ludwiga Krebsa (*Preludium i fuga C-dur*) nie zaskakuje. W jego utworach można odnaleźć język, strukturę formy mistrza, posługiwanie się podobnymi jak u Bacha zwrotami gamowo-pasażowymi oraz nawiązanie do *stilus fantasticus*. Utwór wykonany jest precyzyjnie technicznie, grę cechuje znakomita artykulacja, odpowiednie tempo oraz co istotne - słychać dobre operowanie muzycznym czasem. Jedynie wydaje się, iż fuga w metrum 12/8 mogłaby być wykonana nieco lżejszym *touché* i radośniej. W grze brakuje trochę energii i zróżnicowania artykulacyjnego poszczególnych motywów.

Inwencja B-dur Maksa Regera powstała na bazie utworu J.S. Bacha, pokazuje wrażliwość wykonawcy; uwagę zwraca płynne frazowanie i muzykalność. Z kolei Fuga F-dur Johanna Gottfrieda Walthera, z pozoru nieskomplikowany utwór, wymaga od wykonawcy znakomitego warsztatu, czytelnej artykulacji, a także operowania zróżnicowanym *touché*, co znajdziemy w zaprezentowanym wykonaniu. Ciekawy przykład pastiszu pośredniego stanowi Fantazja Siegfrieda Karga-Elerta, w której pobrzmiewa język muzyczny W.A. Mozarta, wyrażony przez wykonawcę za pomocą odpowiedniej artykulacji, śpiewnie prowadzonej frazy, subtelnej registracji, z podkreśleniem istotnej harmonii. W repertuarze organistów stosunkowo rzadko znajdziemy dzieła organisty wrocławskiego Adolfa Friedricha Hessego - w XIX wieku niezwykle popularnego i cenionego w Europie kompozytora. Wybrane przez habilitanta *Preludium i fuga d-moll* to kolejny ciekawy przykład z gatunku pastiszu, z kategorii transkrypcji na organy. Fuga (pochodząca z Requiem Mozarta) wykonana jest z odpowiednią grawitacją, energią, a narracja muzyczna prowadzona jest w sposób czytelny.

Krótki utwór *Mozart Changes* Zsolta Gárdonyia – należący do gatunku parodii szlachetnej, wymaga od wykonawcy zastosowania zapisanej przez kompozytora różnorodnej artykulacji, gry żartobliwej, „z przymrużeniem oka”, a także - w toku rozwoju narracji utworu - zmiany muzycznego nastroju, podkreślania jego swingującego rytmu. Wykonanie dr Prajznera satysfakcjonuje, choć może przydałoby się odrobinę więcej swobody agogicznej oraz uwypuklenia jazzowego charakteru *Mozart Changes*.

Niewątpliwą zasługą Dr Prajznera jest wprowadzenie interesującego i wartościowego repertuaru z kanonu muzyki kameralnej z organami współczesnych twórców, czego przykładem jest zarówno pierwszy jak i ostatni utwór, spinające klamrą całe dzieło artystyczne. Zamykający płytę *Ludwig van/ludwig Fun* młodej, łotewsko-polsko kompozytorki Renāte Stivriny powstał z inicjatywy Dr Prajznera w 2020 roku w ramach programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP *Zamówienia kompozytorskie*. Jest to niezwykle ciekawy persyflaż – w tym wypadku sięgnięcie do twórczości Ludwika van Beethovena. Ze względu na brak dostępu do partytury, trudno o analizę dzieła, jednakże daje się zauważyć spójne współdziałanie organów z zespołem kameralnym, a wykonanie skomplikowanego pod względem warsztatowym utworu daje słuchaczowi wiele satysfakcji i wzbogaca stylistycznie repertuar z gatunku pastiszu.

W zaprezentowanym dziele artystycznym na uwagę zasługuje staranność i rzetelność wykonania utworów oraz dbałość o wierny przekaz założeń kompozytorskich. W grze Dra Prajznera słychać precyzję wykonania, muzyczny temperament, wyobraźnię i muzykalność. Cenną inicjatywą jest włączenie do dzieła artystycznego utworów kameralnych zarejestrowanych po raz pierwszy na płycie, co daje pełniejszy obraz umiejętności habilitanta zarówno jako solisty jak i kameralisty.



**KONKLUZJA**

Oceniając dorobek artystyczny, dydaktyczny, naukowy Dr Daniela Prajznera stwierdzam, iż stanowi ona znaczący wkład w dyscyplinę artystyczną sztuki muzyczne. Należy tu podkreślić zarówno działalność koncertową, jak i szczególne oddanie w pracy kierownika projektów artystycznych na macierzystej uczelni, działalność naukową jako redaktora periodyku *Czasopismo naukowe Salezjańskiej Szkoły Organistowskiej w Przemyślu*, a także Katalogu biblioteki Salezjańskiej Szkoły Organistowskiej w Przemyślu (1916–1963), której jest współautorem.

Rzetelna wiedza, wszechstronne wykształcenie, pasja i zaangażowanie połączone z zamiłowaniem do wykonywania tego zawodu dają dowody na to, że działalność habilitanta stanowi niezwykle cenny wkład dla polskiego środowiska organowego.

Biorąc pod uwagę wskazane dzieło artystyczne oraz analizę przedstawionej dokumentacji wysoko oceniam całość dokonań artystycznych oraz działalność dydaktyczno-naukową Habilitanta. Dzieło artystyczne oraz osiągnięcia Pana dr Daniela Prajznera spełniają wymagania art. 219 ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.).